

Джани Родари

писател на детската фантазия

Джани Родари е роден на 23 октомври 1920 г. в град Оменя, Северна Италия. Живописното градче е разположено в италианските Алпи, около езерото д`Орта, с малък остров в средата, където се извисява внушителен средновековен замък.

Бащата на Джани Родари работел като хлебар и имал малка фурна. Малкият Джани прекарал детството си край горещата пещ, заобиколен от тесто, брашно и уханието на топъл хляб. Обичал музиката и свирел на цигулка, но още повече обичал да чете книги - много и всичко. Бъдещият разказвач на приказни истории често боледувал. Когато Джани Родари бил едва деветгодишен, баща му починал от пневмония. По-късно писателят ще си спомня как той излязъл в студеното и дъждовно време, за да спаси едно бездомно коте, което жалостиво мяукало на улицата, и се простудил смъртоносно. Така малкият Джани и неговите двама братя, Чезаре и Марио, останали сами с майка си. Тя била принудена да се грижи за прехраната на семейството, работела като домашна помощница в домове на богати хора от града.

Седемнадесетгодишен Джани Родари преподавал италиански език на немски евреи, преместили се да живеят в Италия. Скоро останал без работа, тъй като се наложило семейството да напусне и Италия. Способностите на младежа били забелязани от съпругата на градския регулировчик, която го препоръчала за начален учител в местното училище. Той нямал специално образование, но обичал да бъде сред децата, да съчинява забавни истории. Стараел се да развива детското въображение. Младият учител превърнал уроците от задължение в привлекателна игра и забавление.

По-късно започнал работа като журналист във вестник "Унита". Поддържал рубриката "Детски ъгъл". Така, по страниците на вестника се появили весели, забавни детски стихове и приказки. По-късно писателят ще сподели: "Обичам да пиша приказки, защото тяхната форма ми позволява да говоря за всеки проблем на език, достъпен за децата".

Всички интересни приказни истории, които измислял, всички идеи, които разработвал в заниманията си с децата Родари записвал в специална "Тетрадка по фантастика", която години по-късно станала основа за създаването на "Граматика на фантазията: Увод в изкуството да измисляме истории".

През 1951 г. заедно с писателката Дина Риналди започнал работа в илюстрираното списание "Пионер", където публикувал първия си сборник с весели детски стихове и своето най-популярно произведение - приказната повест "Триключенията на Чиполино" (Лукчо б. п.). Находчивият Лукчо веднага се превърнал в любим герой на милиони момчета и момичета. Книгата била преведена на повече от 30 езика и донесла на автора си световна слава.

За близо три десетилетия литературна работа Джани Родари сътворил десетки приказки и стихове, както и няколко приказни повести, работил по много проекти с децата.

През 1970 г. е удостоен от Международния съвет за детска книга със златен медал "Ханс Кристиан Андерсен" - малката Нобелова награда, най-престижната в областта на детската литература, която му донася и световна слава.

Джани Родари завършва своя жизнен път внезапно на 14 април 1980 г. Той оставя на своите малки приятели по целия свят богато литературно наследство, което вълнува и до днес.

Произведения за деца на Джани Родари, преведени на български език:

ДЖЕЛСОМИНО в страната на лъжците: Приказка-повест

ЖИВОТНИ без зоопарк: Приказки за най-малките

ЖИВЯЛ два пъти един барон Ламберто или тайните на остров Сан Джулио

Романът разказва на читателя за барон Ламберто – много възрастен, много богат и много болен човек. Той живее на остров със своя майордом и трябва да се справя с алчния си племенник, с неколцина бандити и с още няколко мъже и жени, на които е възложено непрекъснато да повтарят неговото име.

Неизчерпаемото въображение на Джани Родари поставя читателя в невероятни положения, а неговите находчиви измислици раждат неочаквани обрати.

ИСТОРИИ, писани на машина

ПРИКАЗКИ

Сборник, в който са включени „Космически истории” и „Разни приказки за игра” – 2 цикъла с едни от най-хубавите и обичани приказки на Джани Родари. Те са забавни и остроумни, а някои от тях могат да се превърнат в игра. Читателят може сам да избере кой от трите различни края на приказката е най-подходящ.

ПРИКАЗКИ по телефона

Ало, ало... Вдигате телефонната слушалка и чувате ... приказки. И то какви! Приказките на счетоводителя Джованино Денгуба, за приключенията на малката палавница Алиса, за носа, който един ден не издържал и избягал. Затворете очи и ще полетите с господин Чезенатико на въртележката. А защо да не похапнете от двореца от сладолед?... Опитайте! Нужни са само желание и въображение, за да превърнете нашия малък свят – добър и лош, забавен и скучен, весел и тъжен – в една приказка безкрай, която сякаш вие самите сте съчинили.

ПРИКЛЮЧЕНИЯТА на Лукчо: Приказна повест

Прочетете приключенията на малкия, но храбър Лукчо, който се опълчва срещу тиранията на алчните владетели принц Лимон, барон Портокал, дук Мандарина и постоянно ги прави за смях. Разбира се, както във всяка приказка, доброто и справедливостта накрая побеждават.

ПРИКЛЮЧЕНИЯТА на невидимия Тонино

Съдържа: Да живее Репония; Приключенията на Тримата Ю.

Ако станеш невидим, можеш да направиш гигантска бъркотия в училище и доволен да се измъкнеш от нея, можеш да се возиш гратис от единия до другия край на света, можеш да направиш „марка” на някого, а той да си мисли, че се е спянал сам... Но „Най-лошото на света е да останеш сам!”, а това прави нещастен Невидимия Тонино.

ПРОДАВАЧ на надежда: Стихотворения за деца

РАЗНИ приказки за игра

СИНЯТА стрела: Приказна повест

Добрата магьосница Бефана притежава магазинче с най-разнообразни играчки. В нощта срещу Богоявление (6. януари) тя сама ги разнася, яхнала своята метла, на децата, които са ѝ писали. Обаче родителите им трябва предварително да са платили играчките. Бедата е, че има много бедни хора и техните малчугани остават без подарък. Такъв е случаят с Франческо, който страстно желае чудесното електрическо влакче „Синята стрела”...

ТОРТА в небето: Приказна повест

Гигантски мистериозен обект се появява в небето. Военно положение, бронирани коли, танкове, оръдия, ракети „Земя-земя”... Цялото човечество е в опасност! Ето, врагът се приземява! Дедал, Диомед, Одисей, Пепеляшка и Пинокио стават кодови имена в операция „КО” и детската контраоперация „ТОРГА”... Защото Врагът се оказва сбъркан бомбен експеримент с неочаквана шоколадова реакция.

ИНТЕРНЕТ:

<http://bglog.net>

Съдържа: Продавач на надежда. Стихове за деца [Сканирана книга]

<https://chitanka.info>

Съдържа: „Граматика на фантазията“; „Небето е на всички“; „Приказки по телефона“ и др.

<http://www.youthbg.net>

Съдържа: Младият рак.

За него:

<https://bg.wikipedia.org>

www.giannirodari.it

<http://children.libruse.bg>

По материали от: <http://liblovech.org>

Подготви: Гинка Среброва, студент-практикант по проект „Студентски практики.

Провери и редактира: Диляна Гаджева, ментор по проекта.